

ДЕЛОВЕН ПЛАН

Мерка 112 “Помош за млади земјоделци за започнување на земјоделска дејност”

I. Преглед на состојбата на земјоделското стопанство

Име и презиме на барателот:	
ИДБР на земјоделското стопанство:	
Опис на инвестицијата	

УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ: Доколку образецот се пополнува рачно, истиот да биде на кирилица со големи печатни букви и со прецртување на празните полиња со коса црта „/“. Образецот го пополнува подносителот на барањето.

II. Цел за развој и план за развој на земјоделското стопанство со временска рамка за реализација со рокови за период не подолг од три години

Прва година: 2019 година		
Цели за развој: Основната цел: Посебни цели:		
План за развој: Активности		Рок за реализација (Од-датум – до-датум)
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
...		

Втора година: 2020 година		
Цели за развој:		
План за развој: Активности		Рок за реализација (Од-датум – до-датум)
1		
2		
3		

Трета година: 2021 година		
Цели за развој: Воведување на органско производство		
План за развој: Активности		Рок за реализација (Од-датум – до-датум)
1		
2		
3		
...		

Во Дел II. Барателот ги пополнува трите под-табели почнувајќи од првата година на планирани инвестициони активности. Во деловите – цели на развој ги објаснува целите кои сака да ги постигне преку годишните вложувања/обуки/останати активности. Во полињата за план за развој се набројуваат активностите кои се планира да бидат спроведени за секоја година од Деловниот план поодделно. Во полињата Рок за реализација (Од-датум – до-датум) се внесуваат планираните дати на почеток на активностите и датите на завршување со активностите (инвестиции, обуки, советодавни услуги и други активности за обука и развој на земјоделското стопанство).

I. Детален план на неопходни инвестиции, обука, потреба од советодавни услуги и други активности за обука и развој на земјоделското стопанство

Преглед на детални активности – од 01/01/2019 до 31/12/2019 година		
Реден Број	Инвестиции:	Вредност на планираната инвестиција
1.		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
Реден Број	Обуки:	Вредност на планираните обуки
1.		
2.	/	/
...	/	/
Реден Број	Советодавни услуги:	Вредност на планираните

		советодавни услуги
1.		
2.		
3...		
Реден Број	Други активности за обука и развој:	Вредност на другите активности за обука и развој
1.		
2.		
...		
ВКУПНА ВРЕДНОСТ НА ПЛАНИРАНИТЕ ВЛОЖУВАЊА:		

Во Дел III. Во полето Преглед на детални активности – од _____ до _____ година, се внесува годината на почеток и крајна активностите од деловниот план. Барателот ги внесува деталните информации за планираните неопходни инвестиции, обуки, советодавни услуги и другите активности за обука и развој, поодделно по тип на активности. **Во полето инвестиции:** детално за секоја инвестиција во набавка на опрема и механизација, градежни активности и сите останати инвестициони активности, потребна работна сила, начин на финансирање и извори на средствата и други информации. **Во полето обуки:** детално за секоја обука се опишува темата на обуката, организатор, место на спроведување на обуката, времетраење и друго. **Во полето советодавни услуги:** детално за секоја потреба од советодавни услуги поодделно, опис на потребата за советодавна услуга, име/назив на давателот на советодавната услуга и содржината на советувањето и друго. **Во полето други активности за обука и развој:** се впишуваат детално податоци за секоја друга активност за обука и развој. Во полињата за вкупна вредност на неопходните активности се внесува потребната сума на средства неопходни за реализација на поодделните активности.

Напомена: Во продолжение на секоја активност може да се додаваат нови редови во кои се впишуваат инвестициите, обуките, советодавни услуги и други активности за обука и развој.

Финансиска анализа

за инвестициони активности во првата година (2019 година) од Деловниот план за Мерка 112

Табела 1- Основни податоци за планираната инвестиција

А.	Име и презиме на барателот / назив на правното лице :	
Б.	Локација на инвестицијата	
В.	Износ на планираната инвестиција (со ДДВ):	
Г.	Вкупен износ на планирана финансиска поддршка:	
Д.	Мерка за која се однесува инвестицијата:	112 Помош на млади земјоделци за започнување на земјоделска дејност
Е.	Цел на инвестиција:	Опис на планираната инвестиција:
Ж.	Деловниот план е изработен од:	Контакт телефон:

Упатство за пополнување на табела 1:

Точката А - Во празното поле во точка А се внесува име и презиме на барателот / назив на правното лице на барателот на финансиската поддршка. Доколку барателот е физичко лице се внесува целосното име и презиме на физичкото лице. Доколку пак барателот е правно лице се внесува целосниот назив на правното лице (како што е наведено во тековната состојба издадена од Централниот регистар на Р.Македонија).

Точката Б - Во празното поле од **точката Б** се внесува локацијата на инвестицијата. (на пр. с. Марена, општина Кавадарци).

Точка В - Во празното поле од **точката В** се внесува вкупниот износ на планираната инвестиција со пресметан данок на додадена вредност (ДДВ).

Точката Г - Во празното поле од **точката Г** се внесува вкупниот планиран износ на финансиската поддршка која барателот очекува да ја добие од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2018 година, доколку не поднесува барање за финансиска поддршка по други Програми – се впишува “инвестицијата ќе се реализира од сопствени средства”.

Точката Д - Во празното поле од **точката Д** се внесува бројот (кодот) на мерката за која се однесува инвестицијата (на пр. мерка 112 Инвестиции за модернизација на земјоделски стопанства) и

Точката Е – Во **Точката Е** барателот треба да ја опише целта на инвестиција. Планираната инвестиција е потребно да ги вклучува сите горенаведени цели (1;2;3 и 4). Исто така во празното поле барателот треба да опише на кој начин планираната инвестиција ќе доведе до модернизација на земјоделското стопанство, на кој начин ќе го оствари почитување на добрите земјоделски практики, и какви мерки ќе превземе за заштита на животната средина и за благосостојба на животните.

Точката Ж - Во празното поле од **точката Е** се внесува името и презимето на лицето кое учествувало во изготвувањето на овој деловен план. Доколку деловниот план е изготвен од советник вработен во Агенцијата за поттикнување на развојот во земјоделството, треба да се наведе име и презиме на советникот и регионалната канцеларија на АПРЗ во која е вработен. Во дополнително обележаното поле се внесува и телефонскиот број за контакт на лицето кое учествувало во изготвувањето на овој деловен план.

Табела 2 - Спецификација на трошоци за планирани основни средства

А. Реден број	Б. Постојано (основно) средство	В. Набавна вредност со ДДВ	Г. Трошоци за одржување во %	Д. Трошоци за осигурување во %	Е. Стапка на амортизација
	Градежни објекти				
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
	Опрема/механизација				
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
	ВКУПНО:				

Упатство за пополнување на табела 2:

Колона Б - Во празните полиња од **колоната Б** се дава детален преглед на планираните набавки поделени во 2 групи: Градежни објекти и опрема/механизација. Овие податоци се превземаат од понудите / профактурите кои барателот ги доставува во рамките на целосното барање.

Колона В - Во празните полиња од **колоната В** се внесува набавната вредност со вклучен данок на додадена вредност за секоја поединечна ставка од барањето.

Колона Г - Во празното поле од **точката Г** се внесува планираниот процент на учество на трошокот за одржување на планираната инвестиција во однос на набавната вредност на годишно ниво. Трошоците за одржување најчесто се однесуваат на процентот кој барателот ќе го издвојува за резервни делови и работна рака за поправка. Овој процент најчесто се движи од 1-2 % годишно.

Колона Д - Во празните полиња од **колоната Д** се внесува планираниот процент на учество на трошокот за осигурување на планираната инвестиција во однос на набавната вредност на годишно ниво. *(Колона Д се пополнува доколку барателот планира да ја осигура инвестицијата).*

Колоната Е - Во празните полиња од **колоната Е** се внесува стапката на амортизација на објектот или опремата/механизацијата. (Согласно „Уредба за начинот на пресметување на амортизацијата, односно отписот на вредноста на нематеријалните и материјалните средства и за номенклатурата на средствата за амортизација и годишните амортизациони стапки“ (Службен весник на Р.М.број 64/2002; 98/2002 и 10/2008 година).

Табела 3 - Структура на планирани материјални и други оперативни трошоци

Структура на планирани материјални и други оперативни трошоци					Планиран одлив по основ на материјални и останати оперативни трошоци по месеци на годишно ниво изразено во %											
Суровина/репроматеријал/услуга и останати трошоци поврзани со инвестицијата	Ед. Мерка	Количина	Единечна цена	Вкупно	Јан	Фев	Мар	Апр	Мај	Јун	Јул	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
А.	Б.	В.	Г.	Д. = (В x Г)	Е.	Ж.	З.	И.	К.	Л.	М.	Н.	О.	П.	Р.	С.
	литар															
	кг															
	кг															
	бр															

Упатство за пополнување на табела 3:

Колона А - Во празните полиња од **колоната А** се внесуваат трошоците за сировини, репроматеријали и користење на услуги поврзани со производството или услугата предмет на инвестицијата. Исто така во оваа колона се внесуваат и останатите специфични и оперативни трошоци како на пример трошоците за транспорт, енергија, вода, телефон, административни трошоци, трошоци за маркетинг, закупнини итн. а кои се поврзани со планираната инвестиција.

Колона Б - Во празните полиња од **колоната Б** се внесува единицата мерка (килограм, литар, број, хектар и сл.) која се користи за пресметување на трошоците од колона А.

Колона В - Во празните полиња од **колоната В** се внесува количината на конкретниот трошок од колона А.

Колона Г Во празното поле од **точката Г** се внесува единечната цена за трошокот наведен во колона А.

Колона Д - Во празните полиња од **колоната Д** се внесува вкупниот износ за трошокот од колоната А. Овој износ се добива кога ќе се помножат вредностите од колоната В и колоната Г ($D = B \times G$).

Колона Е до С - Во празните полиња од **колоната Е до колоната С** процентуално се распоредуваат вкупните планирани трошоци по поединечна трошкова ставка на месечно ниво за период од една година на користење на планираната инвестиција. Збирот на овие процентуални вредности треба да биде еднаков на 100

Табела 4 - Структура на планиран вкупен приход

Структура на планиран вкупен приход					Планиран прилив по основ на приходи по месеци на годишно ниво изразено во %											
Структура на планиран вкупен приход	Ед. Мерка	Количина	Единечна цена	Вкупно	Јан	Фев	Мар	Апр	Мај	Јун	Јул	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
А.	Б.	В.	Г.	Д. =(В x Г)	Е.	Ж.	З.	И.	К.	Л.	М.	Н.	О.	П.	Р.	С.

Упатство за пополнување на табела 4:

Колона А - Во празните полиња од **колоната А** се внесуваат ставките кои генерираат приходи од продажба на производи или услуги како и останати приходи како што се субвенции, продажба на нус производи, приход од семеен труд на семејно земјоделско стопанство и друго.

Колона Б - Во празните полиња од **колоната Б** се внесува единицата мерка (килограм, литар, број, хектар и сл.) која се користи за пресметување на приходите од колона А.

Колона В - Во празните полиња од **колоната В** се внесува количината на конкретниот производ кој генерира приход и кој е наведен во колона А.

Колона Г - Во празното поле од **точката Г** се внесува единечната цена за конкретниот производ кој генерира приход и кој е наведен во колона А.

Колона Д - Во празните полиња од **колоната Д** се внесува вкупниот приход за конкретниот производ кој генерира приход и кој е наведен во колона А. Овој износ се добива кога ќе се помножат вредностите од колоната В и колоната Г ($Д = В \times Г$).

Колона Е до С - Во празните полиња од **колоната Е до колоната С** процентуално се распоредуваат вкупните планирани приходи по поединечна приходна ставка на месечно ниво за период од една година на користење на планираната инвестиција. Збирот на овие процентуални вредности треба да биде еднаков на 100.

Табела 5 - Планирање на потребна работна сила

Вид на работно место	Број на извршители	Планирана месечна бруто плата	Вкупен износ на планирани годишни бруто плати
А.	Б.	В.	Г. = (Б x В)
Управител			
Производство/Висока стручна спрема (ВСС)			
Средна стручна спрема (ССС)			
Квалификувана работна сила (КВ)			
Сезонска работна сила			
Семејна работна сила (членови на семејно земјоделско стопанство) ¹			
ВКУПНО:			

Упатство за пополнување на табела 5

Колона Б - Во колоната Б се внесува бројот на извршители кои ќе бидат ангажирани од страна на земјоделското стопанство.

Колона В - Во колоната В се внесува износот на месечната бруто плата за лицата кои ќе бидат ангажирани од страна на земјоделското стопанство.

Колона Г - Во колоната Г се пресметува вкупниот износ на планираните годишни бруто плати. Овој износ претставува производ од вредностите наведени во колоната Б и колоната В ($\Gamma = Б \times В$).

¹ Член на семејно земјоделско стопанство е полнолетно физичко лице кое врши земјоделска дејност на земјоделскиот имот и за кое се води евиденција во Министерството. Вкупен износ на планирани годишни бруто плати за семејната работна сила претставува производ од:

1. Бројот на извршители (членови на семејно земјоделско стопанство)
2. Бројот на денови на ангажирање на членовите на семејно земјоделско стопанство и
3. Висината на дневница која ја би се платила доколку се ангажира сезонска работна сила

Табела 6 - План за отплата на кредит

А.	Вкупна вредност на кредит (денари)	/
Б.	Период на отплата (во години)	/
В.	Времетраење на грејс период	/
Г.	Каматна стапка (% годишно)	/

Напомена: Оваа табела се пополнува само во случај кога барателот планира да подигне кредит кој се однесува на планираната инвестиција.

Упатство за пополнување на табела 6:

Во празното поле од **точката А** се внесува вкупната вредност на планираниот кредит изразена во денари.

Во празното поле од **точката Б** се внесува години за кои планираниот кредит треба да биде вратен.

Во празното поле од **точката В** се внесува времетраењето на грејс периодот за планираниот кредит.

Во празното поле од **точката Г** се внесува годишната каматна стапка во проценти за планираниот кредит.

Изработил: Мартина Јовановска

Контролирал: Оливер Гоцевски

Одобрил: Вангел Наневски

М.П.

ДИРЕКТОР

Николче Бабовски